

УДК 339.727.2
JEL F22, E29, J 62

Ю.О. Бунік, асп.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ГЛОБАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ МІГРАНТІВ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Виявлено основні тенденції грошових переказів трудових мігрантів на глобальному та регіональному рівні. Проаналізовано стан та динаміку грошових трансфертів в системі міжнародного капіталу. А також розкрито стан потоків грошових переказів мігрантів в Україні.

Ключові слова: трудові мігранти; грошові перекази; міграційний капітал; інвестиції.

Постановка проблеми. Сучасні процеси глобалізації значно активізували міжнародну трудову міграцію та грошові перекази, що відіграють важливу роль в економічному розвитку більшості країн світу. Інтегровані міжнародні ринки, поява транснаціональних мереж і швидкий розвиток комунікаційних технологій посилюють переміщення потоків грошових трансфертів робочої сили. В окремих країнах грошові трансферти міжнародних мігрантів сягають 20-30% доходів місцевого населення, 30-40% ВВП, 70-100% державного бюджету і значно перевищують обсяги інших видів міжнародного капіталу. З огляду на масштаби вітчизняних міграційних потоків та обсяги грошових переказів мігрантів є актуальним розглянути ці грошові трансферти, як альтернативне джерело інвестицій в розвиток економіки України.

Аналіз останніх публікацій. Вивченню різноманітних аспектів міжнародної трудової міграції присвятили свої наукові праці І.Гнибіденко, В.Куценко, Е.Лібанова, А. Гайдуцький, О.Малиновська, О.Осауленко, Т.Петрова, С.Пирожков, О.Позняк, І.Прибиткова, М.Романюк, М.Семикіна, О.Хомра, У.Ярова та ін. Проблема зовнішньої трудової міграції населення України знайшла своє відображення і у працях зарубіжних дослідників, таких як С.Годінгс, М.Левін, Н.Попсон, Ж.Сернік, А. Счепанікова, К.Циммер та ін. Більшість вчених вважають, що міграція позитивно впливає на суспільний розвиток країн-учасниць цього процесу. Для одних країн це джерело дешевої робочої сили, для інших – чинник зниження рівня безробіття, зростання доходів населення завдяки отриманню грошових трансфертів.

Невирішені частини проблеми. Однак, незважаючи на істотний внесок перелічених вчених у вивчення зовнішньої трудової міграції населення України, зазначена проблема все ще залишається малодослідженою. На нашу думку, серед наукових робіт, що досліджують процеси зовнішньої трудової міграції,

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1(30)

недостатньо уваги приділяється ролі грошових трансфертів трудових мігрантів в економічному розвитку України.

Метою статті є аналіз стану, динаміки та виявлення сучасних глобальних та регіональних тенденцій грошових переказів мігрантів.

Результати дослідження. Грошові перекази мігрантів являються важливим джерелом зовнішнього фінансування країн, що розвиваються. Їх обсяги склали у три рази більші, ніж офіційна допомога розвитку у 2013 р., і є більш постійними, ніж фінансові потоки приватного кредиту та портфельні інвестиції разом. Також грошові перекази мігрантів є значно більшими за обсягом, ніж прямі іноземні інвестиції в країни, що розвиваються, за винятком Китаю у 2014 р. Вони слугують більш надійним джерелом надходжень до рахунку поточних операцій, залучаючи іноземну валюту, що з рештою позитивно впливає на платіжний баланс країни та зменшує циркуляцію.

Офіційні грошові перекази становлять 435 млрд дол США у 2014 р., що на 5 % більше, ніж у 2013 р. (табл. 1). Але в 2015 р. Світовий Банк прогнозує сповільнення темпів зростання грошових трансфертів до 4,4 % (454 млрд дол США) через зменшення темпів зростання ВВП основних країн, з яких надходять перекази. Глобальні потоки переказів, включаючи надходження до країн з високим доходом, також мають тенденцію до зростання з 582 млрд дол США у 2014 р. до 608 млрд дол США у 2015 р.

Таблиця 1

Темпи зростання та обсяги грошових переказів у 2008-2014 рр.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6	7	8
	Темп зростання, %						
Світ	16,1	-6,3	5,7	10,9	3,9	3,8	5,7
Країни з низьким доходом	32,6	3,3	9,6	17,7	13,3	3,8	7,4
Країни з середнім доходом	15,5	-5,4	7,6	11	5	3,3	4,7
Країни з високим доходом	15,1	-9,7	0,6	9,4	-1,3	5	7,7
Країни, що розвиваються	16,5	-4,8	7,7	11,5	5,7	3,4	5,0
Східна Азія та Тихоокеанський регіон	18,8	1,7	10,6	12,3	0,4	5,6	7,0
Європа та Центральна Азія	17,2	-19,6	0,3	13,5	5,8	7,5	2,2
Латинська Америка та Карибський регіон	2,2	-11,9	0,9	7,3	1	1	5,0
Середній Схід та Північна Африка	12	-6,7	19,5	6,1	16,5	0,6	2,9
Південна Африка	32,6	4,8	9,5	17,6	11,2	2,7	5,5
Субсахарська Африка	15,7	-7,3	1,9	4,9	0,9	1,2	3,2
	млрд дол. США						
Світ	457	429	453	514	531	551	582
Країни з низьким доходом	22	22	25	28	33	34	37
Країни з середнім доходом	302	286	308	352	367	380	398
Країни з високим доходом	133	120	121	134	131	137	148

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6	7	8
Країни, що розвиваються	324	308	332	380	400	414	435
Східна Азія та Тихоокеанський регіон	85	86	95	106	108	114	122
Європа та Центральна Азія	45	36	37	41	44	48	49
Латинська Америка та Карибський регіон	64	57	57	62	60	61	64
Середній Схід та Північна Африка	36	34	40	43	49	49	51
Південна Африка	72	75	82	97	108	111	117
Субсахарська Африка	22	20	21	30	31	32	33

Джерело: за даними Світового Банку [4]

Починаючи з кінця 90-х років ХХ ст., обсяги грошових переказів мігрантів у світових масштабах лише зростали, за виключенням 2009 року, що було наслідком кризових явищ. Але з 2010 року позитивна динаміка відновилась. Як свідчать розрахунки Світового Банку, під час світової фінансово-економічної кризи потоки грошових переказів мігрантів значно менше схильні до змін під впливом негативних процесів, що відбуваються в економіці [2]. Так, в 2009 році обсяг грошових переказів у світових масштабах, який прямує до країн, що розвиваються, скоротився на 5,5 %. Для порівняння, обсяги прямих іноземних інвестицій скоротилися на 40 %, обсяги приватних кредитів і портфельних інвестицій на 46%.

Виявлено, що найбільшою країною реципієнтом грошових переказів мігрантів є Індія, оскільки близько 14 млн індійців живуть за кордоном. У 2014 р. обсяг міжнародних трансфертів склав 71 млрд дол США. Серед інших країн, що отримують найбільші грошові перекази є Китай (64 млрд дол США), Філіпіни (28 млрд дол США), Мексика (24 млрд дол США), Нігерія (21 млрд дол США) та Єгипет (18 млрд дол США) (Рис.1). Не зважаючи на великі обсяги переказів, по відношенню до ВВП цих країн їх частка є незначною. Наприклад, обсяг грошових переказів мігрантів в Індію складає тільки 3,7 % від ВВП у 2013 р. В той час, як менші країни більш залежні від потоків переказів. Відношення грошових переказів мігрантів до ВВП у Таджикистані складає 42 %, у Киргизській Республіці – 32 %, у Непалі – 29 % (Рис.2).

Рушійними силами грошових переказів є діаспора мігрантів та економічні умови у країнах, з яких надходять перекази. Виявлено, що основні проблеми у зниженні вартості міграції – це витрати на працевлаштування та оформлення паспорту та інших документів. Переміщення потоків грошових переказів з основних нафтовидобувних країн тісно пов'язане з цінами на нафту. Наприклад, ціни на нафту є важливим чинником у потоках грошових переказів з Росії. Підвищення рівня зайнятості мігрантів в США збільшує обсяг переказів до країн Латинської Америки та Карибського регіону, а високий рівень безробіття в Іспанії зменшує грошові надходження до країн мігрантів.

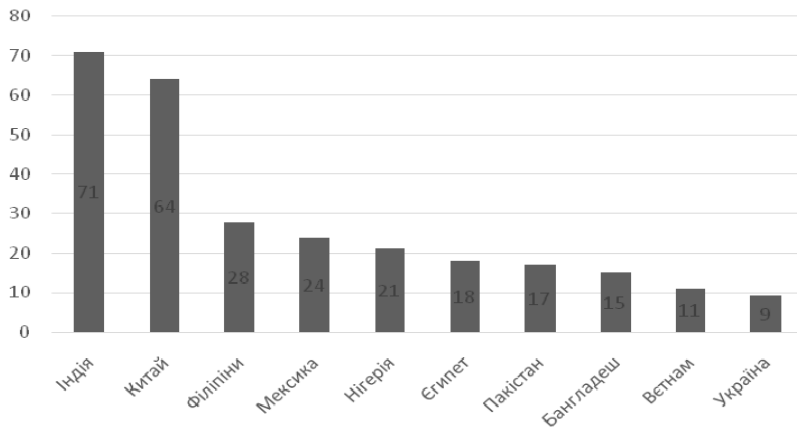

Рис. 1. Грошові перекази мігрантів у 2014 р., млрд дол США

Джерело: за даними МВФ та Індикаторами світового розвитку Світового Банку [4,6].

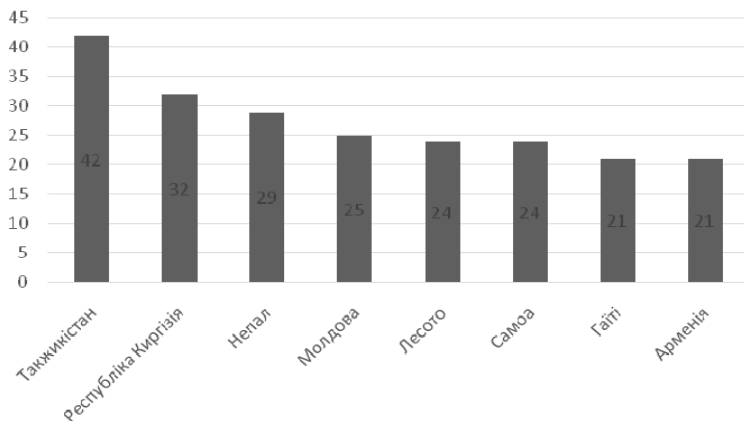

Рис. 2. Відношення грошових переказів мігрантів до ВВП у 2013 р., млрд дол США

Джерело: за даними МВФ та Індикаторами світового розвитку Світового Банку [4,6].

Потоки грошових переказів мігрантів на регіональному рівні найбільше зростають у Східній Азії та Тихоокеанському регіоні, Південній Азії, Латинській Америці і Карибському регіоні. Надходження на Середньому Сході і Південній Африці відновилися після спаду в 2013 р. грошові перекази в Європі та Центральній Азії зменшуються через негативні прогнози економічної ситуації в Російській Федерації.

Розглянемо детальніше регіональні тенденції грошових переказів мігрантів.

1. Зростання грошових трансфертів мігрантів слугує підтримкою макроекономічної стабільності у Східній Азії та Тихоокеанському регіоні. Перекази збільшилися на 7%, що є найзначнішим темпом зростання у 2014 р. Китай та Філіппіни – найбільші країни реципієнти в регіоні, але країни Тихоокеанського острова залежні від фінансових фондів, що видно з відносної частки грошових переказів до ВВП.

На Філіппінах, грошові перекази зросли на 6,3 % з 2013 по 2014 рр., збільшуючи сальдо за поточними операціями та підтримуючи внутрішній рівень споживання – тобто ключові фактори зростання економіки країни. У Таїланді з грошових трансфертів фінансується дефіцит рахунку первинних доходів. У В'єтнамі вони компенсують дефіцит у торгівлі послугами, створюють бізнес, і підвищують зростання ринку нерухомості. У Тихоокеанських острівних країнах, які сильно залежать від грошових переказів, відбулося зниження їх обсягу, хоча і невелике з погляду його частки в загальному обсязі потоків регіону. Наприклад, грошові перекази в Самоа, де вони складають більше чверті ВВП, знизилися на 17,5 % протягом 2014 р. у порівнянні з 2013 р., що може послабити перспективи зростання. В цілому, прогноз для грошових переказів в регіоні сприятливий і може вирости на 4,9 % в рік, щоб досягти 127 млрд дол США у 2015 р. На островах Тихого океану, ймовірно, також побачити зростання завдяки поліпшенню економічних умов в США і збільшення річного ліміту в Новій Зеландії сезонних робітників з тихоокеанських островів.

2. Грошові перекази в Європі та Центральній Азії зросли на 7,5 % в 2013 р. до 48 млрд дол США. Але через складну економічну ситуацію, зокрема нестабільність спричинену конфліктом в Україні та пов'язаними з цим економічні санкції Західних країн проти Росії, в 2014 р. зростання склало 2,2%. Різке знецінення рубля до долара США зараз і в подальшому зменшує вартісний обсяг грошових переказів мігрантів. Через ембарго, ціни на їжу в Європі та Центральній Азії зростають, що вражає малозабезпечені верстви населення, та зменшує кількість мігрантів, які надсилають гроші на Батьківщину. Україна в цьому регіоні є найбільшою країною-реципієнтом трансфертів, також залежними країнами від переказів є Таджикистан, Киргизська Республіка та Молдова.

На грошові перекази з Росії до Європи та Центральної Азії також впливають ціни на нафту: обсяг трансфертів збільшився разом з цінами на нафту протягом 2005-2008 рр., а потім різко впав, коли ціни на "чорне золото" зменшилися з 120 дол США до 40 дол США в 2008 р. З того часу, потоки переказів мігрантів зросли, але залишилися більш волатильними, ніж ціни на нафту.

Надходження з Росії до країн СНД значно зросли в останні 3 роки – найбільше в 2011 р. на 35 % та 2012 р. – 39 %. У 2014 р. зменшення становить 3 %, переважно через спад в російській економіці.

3. У 2014 р. грошові перекази мігрантів зросли на 5 % до 64 млрд дол США в країнах Латинської Америки та Карибського регіону. Очікується

зростання на 4,3 % у 2015р. до 67 млрд дол США [2]. Економічне зростання Сполучених Штатів Америки позитивно впливає на обсяг грошових переказів до Мексики та Центральної Америки. Варто зазначити, що будівництво нового житла в США збільшилося на 8 % в 2014 р. – це створює нові робочі місця (19 000 робочих місць на місяць) для вихідців з Південної Америки. В Іспанії проживають 1/10 всіх мігрантів з Латинської Америки. Але високий рівень безробіття в Іспанії стримує грошові потоки до Болівії, Колумбії, Парагваю та Перу, тому мігрантам доводиться повертатися додому.

Контроль за міжнародним обміном в Аргентині та Венесуелі також впливає на грошові перекази в Болівію, Колумбію, Парагвай та Перу. Венесуела заборонила здійснювати грошові трансферти мігрантам з країни з лютого 2014 р. У наслідок цього фінансові потоки до Колумбії зменшилися з 44,6 млн дол США в першому триместрі 2014 р. до 0,5 млн дол США в другому триместрі, тобто майже в 90 разів. Таким чином, основна частина платежів тепер здійснюється по неофіційним каналам. У той же час, грошові перекази, відправлені до Венесуели через офіційні канали, також стали занадто дорогими – відправляючи 200 доларів США по офіційним каналам одержувач отримує менше 30 доларів США по офіційному курсу.

4. Грошові перекази в країни Близького Сходу та Північної Африки знизилися в 2013 р. через економічний спад в Єгипті. Після трьох років упевненого зростання, офіційно зареєстровані грошові перекази в регіоні Близького Сходу та Північної Африки зросли всього на 0,6 % в 2013 р., головним чином завдяки зниженню на 7,3 % грошових переказів в Єгипет, який є найбільшим одержувачем в регіоні і 6 у всьому світі. Грошові перекази в Єгипті стабілізувалися в 2014 р., за рахунок випуску інвестиційних сертифікатів на плановане розширення Суецького каналу, і складають 51 млрд дол США. Єгипетські і Туніські мігранти були повернення з Лівії в 2014 р. у зв'язку з погіршенням ситуації з безпекою, але в менших кількостях в порівнянні з 2011 р [3].

Варто відзначити, що, незважаючи на волатильність грошових переказів в ключових країнах Близького Сходу та Північної Африки, їх обсяг істотно більший і стабільний, ніж інші джерела зовнішніх ресурсів. Дійсно, приплив прямих іноземних інвестицій в регіоні знизився більш ніж на 4 % в 2013 р. порівняно з попереднім роком. Кілька країн у регіоні в значній мірі залежать від грошових переказів. У Єгипті перекази в три рази вище, ніж валютні надходження від Суецького каналу і туризму, і значно вищі, ніж прямі іноземні інвестиції. У відсотках від ВВП, Ліван, Йорданія, Ємен і також сильно залежать від грошових переказів мігрантів.

5. Грошові перекази в Південній Азії мають зростаючу тенденцію в 2014 році. Офіційно зареєстровані грошові перекази в ПАР зросли на 5,5 % до 117 млрд дол США в 2014 р. Обсяг грошових переказів в Індії, найбільшого одержувача в світі зріс лише на 1,5 % в 2014 році до 71 млрд дол США, що є результатом зміцнення обмінних курсів. Виявлено високі темпи зростання в

Пакистані (16,6 %), Непалі (12,2 %) і Шрі-Ланці (12,1 %). Великі потоки грошових переказів в Пакистан мають вирішальне значення для підтримки платіжного балансу, що покриває майже половину імпорту в еквіваленті до 190 % резервів країни. Причина зростання грошових переказів в Пакистан на гуманітарній основі – це повені в середині 2014 р. Розширення грошових потоків з країн Перської затоки, де кількість кваліфікованих робітників зросла, а некваліфіковані мігранти також мають можливість працевлаштування (нові мігранти займають місця депортованих).

У Бангладеші також спостерігається відсік грошових переказів в 2014 році, та, в основному, з країн Перської затоки. Недавнє опитування показує, що середній розмір грошового переказу домогосподарству в Бангладеш складає подвійний дохід на душу населення і в еквіваленті майже 80 % доходів домогосподарств.

Прогноз для грошових переказів в Південній Азії є сприятливим, деяке прискоренням темпів зростання очікується в Індії, Непалі і Бангладеші. У 2015 році грошові перекази залишаються найбільшим джерелом зовнішнього припливу ресурсів в ПАР для покриття імпорту та поповнення валютних резервів [7].

6. Виявлено, що зростання грошових переказів в південно-сахарських країнах Африки сповільнилося в 2013 р., але спостерігається помітне зростання в 2014 році на 3,2 % з 32 млрд дол США до 33 млрд дол США. Нігерія є найбільшим одержувачем грошових 22,3 млрд дол США в 2014 році, на 1,9 % в порівнянні з 2013. Відношення грошових переказів до ВВП було найбільш значущим для Лесото (24 %), Гамбія (20 %), Ліберії (19 %), Сенегал (11 %), і Кабо-Верде (9 %). Частка грошових переказів в валютних резервах країни є дуже високою в Судані (220 %), Сенегалі (72 %), Того (66%), Малі (60 %), і Кабо-Верде (37 %). Отже, грошові перекази мають велике значення для цих країн для підтримки балансу зовнішнього сектора і макроекономічної стабільності.

Грошові перекази мігрантів є більш стабільними в порівнянні з іншими джерелами зовнішніх надходжень, такими, як прямі іноземні інвестиції чи офіційна допомога з метою розвитку. В деяких випадках перекази можуть навіть зростати в періоди економічної чи політичної нестабільності в країні походження мігрантів. Однак в Україні економічний спад та військове протистояння супроводжується скороченням обсягу грошових переказів.

Починаючи з 2010 року відбулася лібералізація та спрощення роботи міжнародних платіжних систем для переказу коштів із-за кордону. Грошові перекази, що здійснювалися за допомогою таких систем у 2013 році досягли 47,8% від загального обсягу переказів (у 2012 році їх частка становила 42,7%). Трудові мігранти, які працюють за кордоном більше року, скоротили в 2013 р. грошові перекази в Україну на 20% – до 321 млн дол (Рис.4).

Згідно даних Національного банку України обсяг грошових переказів в Україну за перше півріччя 2014 року скоротився на 13,2% в порівнянні з відповідним періодом попереднього року. Таке падіння обсягу переказів

Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1(30)

співставне з скороченням обсягів грошових переказів в 2009 році в результаті економічної кризи в основних країнах призначення українських мігрантів. Однак серед семи країн, з яких надійшло більше ніж дві треті всіх переказів у першому півріччі 2014 року, у чотирьох (Росії, США, Німеччині, Великобританії) спостерігалось незначне зростання економік, а у трьох (Греції, Італії, Кіпрі) – значне уповільнення спаду, тому причини падіння грошових переказів в першому півріччі 2014 року не є такими очевидними.

Рис. 4. Динаміка грошових переказів та ППІ в Україні

Джерело: побудовано автором за даними НБУ України [9].

Скорочення обсягу грошових переказів у 2014 році на третину пояснюється скороченням грошових переказів з Росії в основному через девальвацію російського рубля по відношенню до долара США. Майже рівномірне зниження переказів з усіх країн можна пояснити тим, що в умовах нестабільної фінансової системи мігранти надають перевагу переказам неофіційними шляхами. Таким чином українські мігранти можуть застрахувати себе від введення адміністративних заходів для регулювання валютного ринку, що вводяться в умовах постійної девальвації та значної різниці в обмінних курсах на офіційному та чорному валютних ринках.

Інвестиційна привабливість України залежить від суверенного кредитного рейтингу, який знаходиться на рівні "С", а потрібно вийти на рівень "BBB" для інтенсифікації припливу іноземного капіталу в економіку [10]. На відміну від інвесторів, мігранти не реагують на подібні рейтинги. Тому, якщо інвестиційний прогноз негативний, то грошові перекази мігрантів мають тренд до зростання (Рис.3), що свідчить про перспективи значних валютних впливань в Україну.

Висновки. Виявлено, що грошові перекази в країнах, що розвиваються зросли на 5,0 %, у 2014 р. з 3,4 % у 2013 р., і спостерігається подальша

тенденція до зростання на 4,4 % у 2015 році. У 2013 році грошові перекази були більш, ніж у три рази, ніж офіційна допомога розвитку, за винятком Китаю, та значно перевищили обсяг прямих іноземних інвестицій в країни, що розвиваються. Зростання грошових переказів в 2014 році спостерігається в трьох регіонах: Східній Азії і Тихому океані, Південній Азії та Латинській Америці і Карибському басейні.

П'ятірку лідерів за надходженнями грошових переказів мігрантів (у відсотках від ВВП) очолив Таджикистан, на другому місці – Киргизстан, на четвертому – Молдова. У грошовому вираженні лідером по переказах є Індія, Китай, а десяте місце займає Україна (9 млрд. доларів). Грошові перекази в Україну скоротилися на 13% переважно через економічний спад, військове протистояння та девальвацію російського рубля по відношенню до долара США.

Проблему надходження грошових трансфертів мігрантів слід підняти на національний рівень і визначити їх важливу складовою формування економічної політики. Тільки в такому випадку грошові трансферти мігрантів можуть стати справжнім джерелом інвестицій, генератором економічного розвитку країни.

Література

1. Гайдучий А.П. Грошові трансферти мігрантів у системі міжнародного ринку капіталу. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Київ – 2010.
2. Migration and Development Brief 23 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1288990760745/MigrationandDevelopmentBrief23.pdf>
3. Migration and Development Brief 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1288990760745/MigrationandDevelopmentBrief22.pdf>
4. Офіційний сайт Світового Банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://databank.worldbank.org/>
5. Офіційний сайт ЮНКТАД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx/>
6. Офіційний сайт МВФ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/data.htm>
7. Savage, Kevin and Paul Harvey. 2007. "Remittances during crises. Implications for humanitarian response." HPG Report 25.
8. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.org/>
9. Огляд приватних грошових переказів в Україну. Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73841/>
10. Гайдучий А.П. Чому трудові мігранти перспективніші за іноземних інвесторів// Forbes. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.ua/ua/opinions/1367112-chomu-trudovi-migranti-perspektivnishi-za-inozemnih-investoriv/>

References

1. Gaidutskiy A.P. Migrants' remittances in the system of international capital market. Thesis for obtaining the scientific degree of doctor of economics. Taras Shevchenko Kyiv National University. – Kyiv. – 2010.
2. Migration and Development Brief 23. 2014. Available at: <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1288990760745/MigrationandDevelopmentBrief23.pdf>
3. Migration and Development Brief 22. 2014. Available at: <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1288990760745/MigrationandDevelopmentBrief22.pdf>
4. Official site of the World Bank. Available at: <http://databank.worldbank.org/>
5. Official site of the UNCTAD. Available at: <http://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx/>
6. Official site of the IMF. Available at: <http://www.imf.org/external/data.htm>
7. Savage, Kevin and Paul Harvey. 2007. "Remittances during crises. Implications for humanitarian response." HPG Report 25.
8. State Statistics Service of Ukraine. – Available at: <http://ukrstat.org/>
9. National Bank of Ukraine. Review of private remittances to Ukraine. Analytical paper. 2013. Available at: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73841/>
10. Gaidutskiy A.P. Why migrants are more perspective than foreign investors. Forbes. 2014. Available at: <http://forbes.ua/ua/opinions/1367112-chomu-trudovi-migranti-perspektivnishi-za-inozemnih-investoriv/>

Ю.А. Буник, асп.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

**ГЛОБАЛЬНЫЕ И РЕГИОНАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ
МИГРАНТОВ В ПОСТКРИЗИСНЫЙ ПЕРИОД**

Выявлены основные тенденции денежных переводов трудовых мигрантов на глобальном и региональном уровне. Проанализировано состояние и динамику денежных трансфертов в системе международного капитала. А также раскрыто состояние потоков денежных переводов мигрантов в Украину.

***Ключевые слова:** трудовые мигранты; денежные переводы; миграционный капитал; инвестиции.*

Y. Buniyk, PhD student

Taras Shevchenko National University of Kyiv

**GLOBAL AND REGIONAL TRENDS IN MIGRANTS' REMITTANCES
IN THE POST-CRISIS PERIOD**

The paper reveals main tendencies of remittances of migrant workers on the global and regional level. Remittances are an essential source of external funds for developing countries. The main drivers of remittances are migrant stocks and economic conditions in remittance-sending countries. Research studies state and dynamics of cash transfers in the international capital market and discloses the role of migrants' remittances for the economy of Ukraine.

***Keywords:** migrant workers; remittances; migration capital; investment.*